

Muziek op en rond het Smitsorgel

Sint Martinuskerk Sint-Oedenrode

Zaterdag 13 augustus 2022 om 15:30 uur

**Marian Hofstra, sopraan, Bas van Gestel, trompet
en Roelof Hamberg, orgel**

1. Trompetconcert in D

- Allegro
- Andante
- Allegro grazioso

Giuseppe Tartini
(1692–1770)

Tartini was een Italiaanse componist, muziekpedagoog en violist. Hij was een in heel Europa gevierd violvirtuoos en de oprichter van de zogenoemde Paduaanse school. Als violist lag hij aan de basis van de moderne strijkstoktechniek en was hij mogelijk de eerste die de combinatietoon ontdekte. Hij behoort met Antonio Vivaldi tot de belangrijkste vertegenwoordigers van het vioolconcert in de Italiaanse barokmuziek.

In dit trompetconcert wisselen de buitenste delen lichtvoetige, fanfare-achtige motieven af met tussenliggende orkestrale episodes, terwijl het centrale Andante doet denken aan een opera-aria met discrete begeleiding.

2. Thema mit variationen

Ernst Koehler
(1799–1847)

Ernst Köhler (geboren te Langenbielau, gestorven te Breslau) was een Duits organist en componist. Hij was een leerling van Friedrich Wilhelm Berner. In 1827 volgde hij hem op als hoofdorganist in de Sint-Elisabethkerk in Breslau.

Dit variatiewerk voor orgel begint met een aria, waarna vervolgens in een 3-tal variaties de ritmische intentie wordt opgevoerd. De vierde variatie in mineur wordt gevolgd door een finale variatie. Met een licht gevarieerde reprise van de aria wordt het variatiewerk tenslotte in zijn geheel afgesloten.

3. Jauchzet Gott im allen Landen (uit BWV 51)

Johann Sebastian Bach
(1685–1750)

Jauchzet Gott in allen Landen! // Was der Himmel und die Welt // an Geschöpfen in sich hält,
müssen dessen Ruhm erhöhen, // und wir wollen unserm Gott // gleichfalls itzt ein Opfer bringen,
daß er uns in Kreuz und Not // allezeit hat beigestanden.

Juich voor God in alle landen! // Alles wat hemel en aarde // aan schepselen bevatten
moet zijn roem verhogen; // en wij willen onze God // nu evenzo een offer brengen,
omdat hij ons in kruis en nood // te allen tijd heeft bijgestaan.

BWV 51 opent met een spectaculaire bravura-aria waarin sopraan en trompet met elkaar wedijveren als in een Italiaans instrumentaal concert, met incidenteel concertante bijdragen van de eerste viool. Het unisono begin herinnert aan Vivaldi. De sopraan vertolkt haar uitbundige vreugde met coloraturen die zich over twee octaven uitstrekken en - evenals in het laatste deel - eenmaal tot de hoge C reiken. Als gelijkwaardigen spelen vocale en instrumentale solist elkaar de contrapuntische bal toe. In het meer contemplatieve middendeel, dat zeven van de acht tekstregels verwerkt, komen Opfer, Kreuz und Not aan de orde: de dominante toonsoort C-groot wijkt voor het parallelle a-klein en de trompet blijft op de achtergrond tot het aanvankelijke Jauchzet weer terugkeert.

2021: **twintig jaar Smitsorgel Martinuskerk** gerestaureerd

Na afloop van het concert kunt U een gift deponeren in het mandje bij de uitgang van de kerk.

Nog geen lid van de **Vriendenkring Smitsorgel**? Word het vandaag! Informatie bij de organisatie van het concert.

Enmalige bijdrage welkom op rek.nr. NL92RABO01982.20.227.

Zie ook onze website: www.smitsorgel.nl

Het is zonder toestemming van uitvoerders en de Stichting Smitsorgel niet toegestaan opnamen van het concert te maken.

4. Uit Symphonie No. 2

- Adagio
- Finale

Charles-Marie Widor
(1844–1937)

Widor wordt algemeen gezien als schepper van de symfonische orgelmuziek. De destijds ‘moderne’ Franse orgels, met als voornaamste exponent de orgelbouwer Aristide Cavaillé-Coll, vroeg volgens Widor om een nieuw soort orgelmuziek: ‘Het moderne orgel is in wezen symfonisch van aard; een nieuwsoortig instrument vergt een nieuwe taal en andere idealen dan de scholastieke polyfonie’. Van de tweede orgelsymfonie worden hier de laatste twee delen ten gehore gebracht.

5. Bachianas Brasileiras No. 5

Aria (Cantilena)

Heitor Villa-Lobos
(1887–1959)

Middag, een roze wolk, langzaam en doorzichtig // Over ruimte, dromerig en mooi!
De maan komt lieflijk op in het oneindige // die de middag versiert, als een lief meisje
dat zich haast en droomt dat ze mooi is, // in het verlangen van haar ziel om mooi te zijn
schreeuwt naar hemel en aarde, de hele natuur! // Laat de vogels zwijgen met hun droevige kreten
En de zee weerspiegelt al zijn rijkdom... // Zacht maanlicht wekt nu // Het wrede verlangen dat licht en huilt!
Middag, een trage en transparante roze wolk // Over ruimte, dromerig en mooi!

De Bachianas Brasileiras van de Braziliaanse componist Heitor Villa-Lobos zijn 9 thematisch verbonden composities voor verschillende samenstellingen en instrumentcombinaties. Nummer 5 is gecomponeerd in 1945 en voor minimaal 8 cello's en sopraan, waar we hier uiteraard een bewerking voor sopraan, trompet en orgel van zullen uitvoeren. De twee delen zijn: 1. Ária; 2. Dança. De aria is het bekendste Braziliaanse muziekje alhoewel weinigen dit als zodanig zullen herkennen en ook niet zullen weten in welke context deze muziek staat. In de twee delen wordt (na een vocaliserende introductie) een gedicht van Ruth Valadares Corrêa en een van Manoel Bandeira (een martelo) gezongen.

6. Uit Okna podie Marca Chagalla (Windows after Marc Chagall)

- Zelené Okna (green window)

Petr Eben
(1929–2007)

Beeldende kunst is altijd een belangrijke bron van inspiratie geweest voor de Tsjechische componist Petr Eben. De glas-in-loodramen van Chagall voor de synagoge in Jeruzalem gaven een impuls aan de vier delen voor trompet en orgel die hij schreef in opdracht van de stadsgalerie in het West-Boheemse stadje Cheb. De auteur becommentarieerde zijn keuze van instrumenten: "De plechtigheid van de grote glas-in-loodramen deed me denken aan de klank van het orgel, en de intensiteit en schittering van de schoven met felle kleuren riepen de schrille toon van de trompet op." Eben combineert de twee instrumenten op een originele manier: beide partijen behouden een grote mate van zelfstandigheid, volgen hun eigen ritmische patronen en kruisen elkaar op sommige plaatsen. Sinds zijn ontstaan in 1976 is Okna een van de meest uitgevoerde stukken van de componist.

2021: **twintig jaar Smitsorgel Martinuskerk** gerestaureerd

Na afloop van het concert kunt U een gift deponeren in het mandje bij de uitgang van de kerk.

Nog geen lid van de **Vriendenkring Smitsorgel**? Word het vandaag! Informatie bij de organisatie van het concert.

Eenmalige bijdrage welkom op rek.nr. NL92RABO01982.20.227.

Zie ook onze website: www.smitsorgel.nl

Het is zonder toestemming van uitvoerders en de Stichting Smitsorgel niet toegestaan opnamen van het concert te maken.

7. I shall love but thee

Jan Van der Roost (arr. John de Goede)
(1956)

Shall I compare thee to a summer's day? // Thou art more lovely and more temperate.
Rough winds do shake the darling buds of May, // And summer's lease hath all too short a date.
Sometime too hot the eye of heaven shines, // And often is his gold complexion dimmed,
And every fair from fair sometime declines, // By chance or nature's changing course untrimmed;
But thy eternal summer shall not fade // Nor lose possession of that fair thou ow'st,
Nor shall death brag thou wander'st in his shade // When in eternal lines to time thou grow'st.
So long as men can breathe or eyes can see, // So long lives this, and this gives life to thee.

Zal ik jou vergelijken met een zomerdag? // Je bent veel mooier, zachter, niet zo heet
Ruwe winden schudden liefvallige knoppen in mei // En voor je het weet is die zomer alweer voorbij
Soms schijnt het hemeloog te fel // En dan weer wordt haar gouden glans versluierd
Al wat mooi is vervaagt zo met de tijd // Door ongeluk of door verval van de natuur
Maar jouw zomer gaat nimmermeer voorbij // Noch zal jouw schoonheid ooit vergaan
Noch zal de Dood snoeven dat jij in zijn schaduw dwaalt, // Want deze regels vereeuwigen jou
Zolang er mensen leven en dit kunnen aanschouwen // Zal jij in dit gedicht verder leven.

"I Shall Love But Thee" is een gelegenheidswerk in de ware zin des woords, want de componist schreef het oorspronkelijk ter gelegenheid van het huwelijk van zijn jongste zoon. De teksten werden geschreven door William Shakespeare en inspireerden Van der Roost tot het componeren van aansprekende muziek in de stijl van de grote meesters. Stilistisch herinnert het aan Henry Purcell (in het eerste deel) en Georg Friedrich Händel (in het tweede deel), ook al werden er geen letterlijke citaten gebruikt. De oorspronkelijke bezetting, een zeldzame combinatie van sopraan en blaasorkest, maakt in deze uitvoering plaats voor een arrangement door John de Goede en Jan Van der Roost voor sopraan, trompet, en orgel.

Sopraan Marian Hofstra

Marian zingt volgens de Lichtenberger Methode, gericht op natuurlijke en ontspannen klank. Ze wordt hierin gecoacht door Maria Coolen uit Helmond.

Marian volgde workshops bij de King's Singers en zong mee bij een project met de Sixteen, waar het 40-stemmige werk 'Spem in alium' van Thomas Tallis werd uitgevoerd.

Het werk 'I Shall Love But Thee' van Jan Van der Roost heeft Marian tijdens het Peeltoernooi in 2019 uitgevoerd met Fanfare Concordia Meterik, onder leiding van Chris Derikx.

Trompettist Bas van Gestel

Bas, geboren in 1985, genoot trompetlessen van Jacq Sanders en Tonnie Kievits (hoofdvakdocenten trompet in Tilburg en Arnhem). Hij speelde van 2007 tot en met 2011 in ensembles van het Nationaal Jeugdorkest (NJO). Bas is één van de drijvende krachten achter de Valuasmusical in Venlo, als blazer en als dirigent. Hij is de muzikaal leider van Muzičanka en verder als trompettist en dirigent actief in de omgeving van Venlo.

Organist Roelof Hamberg

Geboren in 1965 te Hardenberg, volgde hij zijn eerste orgellessen vanaf 9-jarige leeftijd, eerst bij Ed Spoor te Hardenberg, later bij Haite van der Schaaf te Amsterdam. In 1989 won Roelof het nationaal Domstadorgelconcours voor amateurorganisten. Hij verzorgde o.a. radio- en tv-opnames voor de NCRV. Vanaf 1992 studeert hij orgel bij Jan van de Laar te Helmond. In het kader van muzikale fondsenwerving voor een orgeluitbreiding/-restauratie heeft hij in 2003 een 32 uur durend orgelconcert gegeven, waarmee hij een wereldrecord op zijn naam bracht. Momenteel is Roelof Hamberg organist in de Joriskerk te Venlo en begeleidt hij koren in Venlo e.o.

2021: **twintig jaar Smitsorgel Martinuskerk** gerestaureerd

Na afloop van het concert kunt U een gift deponeren in het mandje bij de uitgang van de kerk.

Nog geen lid van de **Vriendenkring Smitsorgel**? Word het vandaag! Informatie bij de organisatie van het concert.

Enmalige bijdrage welkom op rek.nr. NL92RABO01982.20.227.

Zie ook onze website: www.smitsorgel.nl

Het is zonder toestemming van uitvoerders en de Stichting Smitsorgel niet toegestaan opnamen van het concert te maken.